

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), NOVEMBER 16, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 269

PRICETEK PRVIH BITK MED NEMCI IN AMERIKANCI

Id izida te bitke je morda odvisna usoda
Avstralije. — Mornariški departmet
ne javlja podrobnosti.

SRDITI BOJI TUDI NA GUADALCANALU

Ameriške čete so se zdaj spo-
le prvikrat z nemškimi četa-
izza prve svetovne vojne, ko
angleški krvi armadni zbor,
ateremu so pridruženi tudi a-
meriški vojniki, napadel nemško
jastvo, ki brani vitalno važ-
pomorsko bazo Bizerto v Tu-
nisijski.
Osišče hiti s pošiljanjem svo-
ga vojaštva v Bizerto po zra-
in po morju, in večja bitka
Bizerto je samo še vprašanje
kaj ur.

ommel se ne more ustaviti v
svojem teku
Prodiraljoč zapadno preko Li-
v velikem zavezniškem na-
da, da se vrže, osišče popolno-
iz Afrike, se približuje zbor
angleški osmi armadni zbor Ben-
tiju, dočim beži maršal Rom-
z ostanki svojih čet proti
Agheili.

General Eisenhower, povelj-
ameriških čet v Francoski
Afriki, sporoča, da zavezniške
te napredujejo po zasnova-
načrtu.
Angleško radijsko poročilo iz
Angla naznanja, da prihajajo
Tunisijo nove čete osišča. Ita-
prihajajo po morju.

Srditi boji med Francozi in
Nemci
v Tunisiji se vrše srditi boji
med Francozi in Nemci; Fran-
sestrstreljujejo iz zraka nem-
transporte ali pa jih obstre-
jejo pri njihovem pristanku.
Podmornice v Sredozemskem
morju

General Eisenhower poroča,
v Sredozemskem morju mr-
podmornic osišča, ki si mrz-
prizadevajo, da bi onemo-
izkrcanje zaveznikov in

Taksi voznik zabodel vojaka

V Marine Hospitalu se nahaja
nevaren stanju neki vojak,
terega je včeraj zjutraj pet-
zabodel neki voznik taksi-
Voznik pravi, da je vojak ob
20 v nedeljo zjutraj poklical
Euclid Ave., njegov taksikab
izjavil, da se hoče peljati ne-
kako na okrog. Ker ga voznik
hotel peljati na sprehod, je
ostal med njima prepir, tekmo
terega je voznik vojaka pet-
zabodel v prsi in v rame,
sicer kakor trdi, je storil to
samoočrambami. Vojak, ki se pi-
Joseph Calato, je star 30 let
doma iz Buffala.

Hrvatica umorjena

V soboto zjutraj je bila naj-
umorzana Mildred Gates,
jena Sintic, rodno Hrvatica.
ena je bila 25 let ter je bila
v Clevelandu. Stanovala
na 2025 E. 77 St. Tukaj za-
nala mater Lucille, doma iz
vsi vasi na Hrvaškem ter
stanujoča na 14804 Hale Ave.,
sestre Anno, poročeno Trivi-
Katherine, poročeno Jen-
in Frances, poročeno La-
ah, pet bratov, Franka, Tho-
Michaela. Njen oče Paul je umrl
v januarja, t. l., Pogreb se
vršil v sredo zjutraj ob 10.
iz pogrebnega zavoda Au-
F. Svetek, 478 E. 152 St.
Calvary pokopališče.

Letalec Eddie Rickenbacker rešen na Pacifiku

Razen enega so bili rešeni
vsi pogrešani letalci. —
Trije so se izkrcali na ne-
kem malem otoku.

WASHINGTON, 14. novem-
bra. — Neko ameriško letalo je
našlo na Pacifiku pogrešanega
ameriškega letalca Eddie Ricken-
backerja, ki se je nahajal z
dvema drugima članoma posad-
ke pogrešanega letala na malem
splavu na morju. Skupina je bi-
la najdena 600 milj severno od
Samoe.

Trije nadaljni letalci, ki so se
tudi nahajali na ponesrečenem
letalu, so bili najdeni na nekem
otočju na Pacifiku. Kapitana
William T. Cherryja, pilota
Rickenbackerjevega letala, so
našli že dan poprej na splavu
na Pacifiku.

Rickenbacker je povedal, da
je en mož njegove skupine umrl
v sled oslabelosti in da so ga po-
kopali v morju. Razen omenje-
nega so bili rešeni vsi letalci,
ki so se nahajali na odprtem
Pacifiku tri tedne v malih čol-
nih iz kavčuka.

Minister operiran

NEW YORK, 13. novembra.
— G. Sava Kusanović, minister
brez portfelja jugoslovanske
vlade, je bil v ponedeljek, dne
9. novembra operiran na slepi-
ču v Leroy Sanatory, 40 East
61st St., New York City.
Operacija je uspešna. Minister
je na potu okrevanja.

Nagla smrt

V soboto dopoldne je naglo
preminil na svojem domu ro-
jak John Govže, star 55 let.
Stanovalec je na 18610 Cherokee
Ave. Pokojni je bil doma iz va-
si Sušje pri Ribnici na Dolenj-
skem, odkoder je prišel v Ame-
riko pred 32. leti. Tukaj zapu-
šča žalujočo soprogo Karolino,
rojeno Derganc, doma iz Dolnje
Straže pri Novem mestu na Do-
lenjskem, hčer Caroline, poro-
čeno Siska in Valerijo, sina
Johna in mnogo drugih sorod-
nikov. V Minnesoti zapušča bra-
ta Louisa. Bil je član društva
Carniola Tent št. 1288 T. M., in
društva Slovenski dom št. 6 S.
D. Z.

Mladenič smrtno poškodovan

V petek zjutraj ob 6. uri je
dobil poškodbe pri delu v tovar-
ni American Ship Building Co.,
18-letni mladenič Michael Gus-
danovich, stanujoč na 1552 E.
43 St. Odpeljan je bil v bolniš-
nico St. John, kjer je poškod-
bam podlegel v soboto večer ob
11:35 uri. Tu zapušča očeta
Johna, mater Angelo, rojeno
Predovic, sestre Mrs. Mary
Neubauer, Helen, Anno in Flo-
rence, brate Pvt. Johna, ki se
nahaja onkraj morja, brata
Paula, ki je Yeoman 3rd Class
pri ameriški mornarici in tudi
onkraj morja, ter Petra. Pogreb
se bo vršil iz hiše žalosti v cer-
kev sv. Nikola na E. 36 St. in
Superior Ave., pod vodstvom
Grdinovega pogrebnega zavoda.
Čas pogreba bo oznanjen po-
zneje. Naše sožalje!

Vile rojenice

V petek, 13. novembra so se
zglasile vile rojenice pri druž-
ni Mr. in Mrs. Stanley Krapenc,
16816 Grovewood Ave., in pu-
stile v spomin krepkega sinčka.
Mlada mamica je hči družine
Mr. in Mrs. Grajzar, 16816
Grovewood Ave. — Cestitamo!

Ženska zgorela

Mrs. May Fay, stara 54 let
je umrla snoči v Emergency kli-
niki, kjer je podlegla opekli-
nam, ki jih je dobila v kuhinji
svojega stanovanja na 18104
Hillgrove Ave., kjer se ji je vne-
la obleka.

BOMBNIKI NAD GENOVO

LONDON, 16. novem-
bra. — Angleški težki bomb-
niki so bili snoči zopet nad
italijanskim pristaniškim
mestom Genovo, na katero
so izvedli tekom desetih dni
že četrti vseuničujoči na-
pad. Vsi bombniki so se
brez izgub vrnili na svoje
baze.

Stirimotorni bombniki so
obmetavali s 4.000-funtni-
mi bombami mesto in pri-
stanišče, iz katerega odha-
jajo ojačenja vojaštvu osi-
šča v Afriko.

Nemški radio poroča po
vesteh iz Rima, da so an-
gleške bombe tekom pred-
zadnjega poleta v petek po-
noči porušile starinska in
historična poslopja, kate-
rih škoda je nenadomestljiva.
— Tudi s poleta v petek
ponoči so se vrnili vsi an-
gleški bombniki.

Admiral Darlan ko- misar Francoske Afrike

Kvizling vseh Kvizlingov, ki
se prodaja danes temu,
jutri onemu, bo upravljal
usodo francoskega ljud-
stva v Afriki.

LONDON, 15. novembra. —
Med admiralom Darlanom in
francosko vlado v Vichju je
nastala danes bitka besed, kdo
tvoji legitimno avtoriteto v
Francoski Afriki: ali vlada v
Vichju ali admiral Darlan. Na
boljšem je Darlan, kajti on je
na pozorišču v Afriki, kjer je
prevzel poveljstvo nad francos-
kimi vojnimi silami.

Darlan je izjavil preko radia
v Maroku, da je njegova avtori-
teta legalna, ker prihaja od sa-
mega maršala Petaina. Na to,
kar maršal zdaj pravi, pa se ni
ozirati, ker on ni svoboden, za-
to se ne sme izražati tako ka-
kor misli.

Darlan, ki je postal z odobren-
jem zaveznikov visoki komisar
Francoske Afrike, je imenoval
generala Girauda za glavnega
poveljnika vseh francoskih čet
v Afriki.

IZGUBA ANGLEŠKE PODMORNICE

LONDON, 15. novembra. —
Admiraliteta naznanja danes
izgubo angleške podmornice
Talisman, ki je bila ena izmed
onih redkih podmornic, ki je po-
greznila drugo sovražno pod-
mornico.

Neke črne noči v januarju je
podmornica Talisman opazila na
Sredozemskem morju sovražno
podmornico, ki je bila, kakor
Talisman, tudi na površju vode
in oddaljena 700 čevljev. So-
vražna podmornica je izstrelila
proti Talismanu dvojce torped,
ki pa nista zadela, naka je pod-
mornica Talisman z dvema to-
povskima streloma iz bližine
petnajstih jardov pogreznila so-
vražno podmornico.

Kultura

MLADINSKI PEVSKI ZBOR S. D. D.

V ponedeljek, 16. novembra,
je nocoj ob 7:30 uri se vrši
redna seja staršev mladinskega
pevskega zbora v Slovenskem
delavskem domu na Waterloo
Rd. Vabi se starše naj bodo go-
tovo navzoči.

Francoska ladja Jean Bart razstre- ljena v bitki

Oklopnica se je z ostalo
francosko mornarico zo-
prstavila ameriškim in an-
gleškim bojnim ladjam.

CASABLANCA, 12. novem-
bra. (Zakasneno). — Velika fran-
coska oklopnica Jean Bart, ki
je bila v boju s silno ameriško
mornarico, leži zdaj na svojem
zasidrališču kakor kakšna zav-
žena kositna škatlja za paradiz-
nike, razstreljena na obeh svoj-
jih koncih.

Iz tridnevne ture po pristani-
šču Casablance je razvidno, da
sta povzročili ameriška in an-
gleška mornarica silno škodo
med francoskimi bojnimi ladja-
mi, ki so se postavile v bran za-
vezniški mornarici.

Na oklopnici Jean Bart, ki še
ni bila popolnoma dograjena ter
se v tem boju ni premikala, tem-
več tvorila samo nekako pomor-
sko trdnjavo, je bilo ubitih k
sreči samo dvajset mornarjev,
dasi je ladja zelo razstreljena.

Na krovu je masa razstrelje-
nega in zvitega železa, katero
razdejanje so povzročili izstrelki
angleških in ameriških bojnih
ladij. Ladjo je zadelo deset 16-
palčnih izstrelkov in več torped-
ov, ki so jih izstrelila zavezni-
ška letala. Ena sama luknja ozi-
roma široka razpoka na ladji-
nem trupu je dolga 75 čevljev.

ANGLEŽI ODSLI Z ISLANDIJE

REJKJAVIK, Islandija, 15.
novembra. — Angleško vojaš-
tvo, ki se je nahajalo na Islan-
diji od meseca maja 1940, je od-
šlo od tu na druga vojna pozori-
šča naka je ostalo na Islandi-
ji samo ameriško vojaštvo.

ZMAGOSLAVNO ZVONENJE

LONDON, 15. novembra. —
Danes so zvonili v Londonu in
po vsej Angliji vsi cerkveni zvo-
novi, in sicer po posebni odredbi
premijera Churchilla, ki je od-
redil, da se z zvonjenjem prosla-
vi veliko angleško mago v Afri-
ki. Doslej je bilo onim, ki uprav-
ljajo zvonove, naročeno, da ima-
jo zvoniti samo v slučaju inva-
zije dežele.

EISENHOWERJEV POMOČNIK UBIT

Zavezniški glavni stan v Se-
verni Afriki, 15. novembra. An-
gleški brigadir Vogel, član Ei-
senhowerjevega štaba, je bil v
letalski nesreči ubit, ko se je
nahajal na neki vojni misiji.

Nov grob

Po kratki in mučni bolezni za
pljučnico je preminil na svojem
domu splošno poznani Jerry Jan-
kovič, st., star 45 let, stanujoč
na 1272 E. 172 St. Tukaj zapu-
šča žalujočo soprogo Emily, ro-
jeno Barič, sina Jerry ml., hčer
Emily, brata Andreja in Jo-
sepha, sestro Paulino, omoženo
Zigman in veliko drugih sorod-
nikov. Doma je bil iz vasi Kal,
Fara Košana, kjer zapušča se-
stro Ivano Leskovec in več so-
rodnikov. Tukaj je bival 22 let
in je bil po poklicu pek. Bil je
član društva Naprej št. S. N. P.
J. Pogreb se bo vršil v sredo
zjutraj ob 8:45 uri iz pogrebne-
ga zavoda Joseph Zele in sinovi,
458 E. 152 St. v cerkev Marije
Vnebovzetja in nato na pokop-
ališče sv. Pavla. Bodi mu lah-
ka ameriška zemlja, preostalih
pa naše sožalje!

VELIKA POMORSKA BITKA V VODOVJU GUADALCANALA

V Afriki so se pričele bitke za Bizerto. —
Osišče hiti z dovažanjem čet po
morju in po zraku.

V SREDOZEMSKEM MORJU MRGOLI PODMORNIC OSIŠČA

WASHINGTON, 15. novem-
bra. — Med ameriškimi in ja-
ponskimi bojnimi ladjami se vr-
ši že četrto noč silna bitka, do-
čim se nadaljujejo srditi boji
tudi v zraku in na Guadalcanala.
Japonci so na vsak način
trdno odločeni, da zavzamejo
zopet strateško važen Guadal-
canal.

Bodoča usoda Avstralije

J. M. Makin, avstralski mor-
nariški minister, izjavlja, da bo
od izida te borbe odvisno, če bo
Avstralija invadirana ali ne.
Mornariški departmet, ki ne
javlja nobenih izgub ne na tej
ne na oni strani, pravi, da se vr-
ši ta bitka po "udari in beži"
načelu.

Japonski konvoj na potu

Ameriški letalci so uzrli v vo-
dovju otoka Nova Georgia, 160
milj severnovzhodno od Guadal-
canala, veliki japonski konvoj,
ki plove v smeri proti Guadalsala-
nalu.
Dočim mornariški departmet
molči o podrobnostih in izgubah
v teh bitkah, pošilja japonski

Japonska poročila

Japonci pravijo, da se je v
četrtek pogreznila po eksploziji
neka težka ameriška križarka,
da je bila pogreznjena neka na-
daljna težka križarka in da so
bili tekom napadov japonske
zračne sile potopljeni trije a-
meriški transportni parniki.

V pomorskih bitkah so bile
pogreznjene sledeče ameriške
ladje, kakor trdijo Japonci: šest
križark, en rušilec in trije trans-
portni parniki. Med svojimi iz-
gubami pa navajajo Japonci:
dva rušilca pogreznjena, ena o-
klopnica težko poškodovana in
sestreljenih deset letal.

Bitke na Novi Guineji

Glavni stan generala Mac-Ar-
thurja, Avstralija, ponedeljek,
16. novembra. — Ameriške in
avstralske čete so se združile na
Buni ter se pripravljajo zdaj k
napadu na japonske postojanke.
Neprestano prodiranje na
Novi Guineji se vrši s podporo
MacArthurjeve zračne sile.

"Pravda" oznanja v tridesetih milijonih iztisih otvoritev nove fronte v Afriki

Vsa obveščevalna sredstva Rusije obveščajo rusko ljud-
stvo o učinkovitosti bojev ameriških in angleških
zaveznikov v Afriki. — Silen mraz v Stalingradu.

MOSKVA, 16. novembra. —
Sovjetski polnočni komunike
naznanja, da Nemci v strupe-
nem mrazu že četrti zaporedni
dan napadajo neko tovarniško
okrožje v Stalingradu, toda brez
najmanjšega uspeha. Včeraj so
pustili na bojišču 400 mrtvecev,
ne da bi bili kaj dosegli.

Pred tem pa so izgubili v sr-
ditih bojih na nož več tisoč vo-
jakov, ne da bi mogli zaznamo-
vati kak napredek.

Na drugi strani pa so Rusi
pognali Nemce iz neke utrjene
pozicije južno od Stalingrada,
nakar so se sami tam utabori-
li nato, ko so pobili 120 Nem-
cev.

Ruska iniciativa na stepah pri Nalčiku

Vojaštvo sovjetske armade
napreduje tudi na stepah pri
Nalčiku, kjer drži iniciativo v
svojih rokah. Tukaj je bilo uni-
čenih dvojce nemških kompanij
in uničenih ali poškodovanih
dvajset nemških tankov
100.000 nemških trupel na bo-
jišču

Casopis Izvestija pravi, da je
v Stalingradu in okolici silen
mraz in da je slika še strašnej-
ša po dejstvu, da leži na boji-
ščih v Stalingradu in okolici o-
koli 100.000 trupel pobitih Nem-
cev.

Vzhičenje v Rusiji

MOSKVA, 15. novembra. —
Rusko vojaštvo, delavstvo in
sploh vse prebivalstvo je bilo
danes potom vseh mogočih ob-
veščevalnih sredstev obveščeno,
da je dobila Rusija končno bo-
jujočo se zavezniče in da zada-
jajo silne ameriške in angleške
čete osišču težke udarce v Afri-
ki.
Te vesti so bile sporočene po-
tom časopisja in radia že prej,

toda danes so te vesti sporočile
vse agencije obveščevanja: čas-
opisje, radio, tovarniški sistemi
obveščanja ter glasila raznih
klubov, ki so v podrobnosti opi-
sala prihod zavezniških čet in
uničenje osišča v Afriki.

30 milijonov iztisov "Pravde"

Samo časopisa "Pravda" je
šlo nad 30 milijonov izdaj na
vse fronte in med prebivalstvo
vse Rusije, v katerem je po-
drobno opisana učinkovitost an-
glo-ameriško-sovjetske zveze.

Amerikanci čutijo, kako veje
nova blagodejna toplota iz po-
govorov med Rusi in Amerikan-
ci na ulicah, na podulicnih že-
leznicah in v javnih lokalih.

Pokojni vojak Vincent Shenk

Kot smo že poročali, je v vo-
jaški bolnišnici v San Francis-
co, Cal. preminil Vincent J.
Shenk, star 22 let. Tukaj zapu-
šča žalujočo mater Frances, se-
stri Frances in Olgo, brata
Franka, ki je pridelen ameriš-
kemu obrambnemu koru v New
London, Conn., ter veliko so-
rodnikov. Njegov oče je umrl
pred dvema leti in pol. Pokojni
vojak je bil v vojaški službi o-
sem mesecev in je bil prideljen
šoli mehanikov. Družina stanuje
na 1273½ E. 55 St. Bil je
član društva Napredni Sloven-
ci št. 5 S. D. Z. Truplo bo polo-
ženo na mrtvaški oder v torek
popoldne po 1. uri in pogreb se
bo vršil v četrtek zjutraj ob
8:30 uri iz pogrebnega zavoda
Jos. Zele in sinovi, 6502 St.
Clair Ave., ter v cerkev sv. Vi-
da in nato na pokopališče Calva-
ry v družinsko grobnico. Bodi
mu ohranjen blag spomin, pre-
ostalih pa naše sožalje!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(No raznašalec v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEMCIJO TEPE NJENO LASTNO OROŽJE

Smoter okupacije Francoske Afrike je bil že od vsega početka, da bi se dovršilo zasedbo s čim manjšim prelivanjem krvi, in prvi poizkus, da se pomaga naši vojaški mašini s politično vojno, je sijajno uspel.

Na nekaterih točkah so se res vršili srditi boji, katere je pripisati osebnim lojalnostim pešice francoskih oficirjev napram maršalu Petainu. Toda mlačno bojevanje francoskega vojaštva, pojav generala Henrija Girauda na naši strani in morda celo kapitulacija admirala Darlana in generala Alfonsa Juina, poveljnika francoskih čet v Afriki, vse to niso bili zgolj slučajji.

Nesporno je, da je ogromna množina francoskega ljudstva z veseljem pozdravila naše poteze, za kar si je stekla velike zasluge ameriška propaganda, izvajana po radiu, potom letakov in drugih važnih psiholoških pripomočkov. Neki ameriški časnikar, ki je dolgo deloval v Vichyju, je sporočil iz Berna, da Francozi dan in noč poslušajo ameriško radio-oddajo, kljub temu, da je poslušanje tujih oddaj strogo prepovedano. Zelo impresivno je bilo tudi ponavljanje, da se je zdaj pričelo z izvajanjem ameriške vojne faze. Ameriška propaganda je nad polna dva meseca zabijala v glave evropskih narodov to frazo potom stotin radio-oddaj.

Državni tajnik Hull je zdaj pojasnil nekatera diplomatska in politična prizadevanja, ki se jih je pričelo predhodno uveljavljati. Tako se je zdaj na primer doznalo, da so bili ameriški konzulati izrabljani še za kak drugo kakor samo za žigosanje trgovskih dokumentov. Ti konzulati so služili kot prisluškovališča na po Nemčiji zasedenih ozemljih ter v Severni Afriki, kjer so zbrali ogromne množine važnih in neprecenljivih vojaških in političnih informacij. Ti konzulati so bili v neprestanem stikih z ljudstvom ter so z besedo in dejanji bodrili one Francoze, ki so delovali za našo stran.

Robert Murphy, ameriški generalni konzul v Alžiru, ki je imel za prej dolgotrajne diplomatske izkušnje v Parizu, je izvršil herkulsko delo nad dveletnega negovanja Francoske Afrike. On je bil trpko kritiziran od onih, ki jim je bilo znano, da je on v glavnem odgovoren za pošiljanje raznih potrebnih v Francosko Afriko, ki pa niso do preteklega tedna vedeli, da je bilo onih 20 specialnih ameriških reprezentantov, ki so šli s temi potrebnostmi v Francosko Afriko, da bi tam nadzorovali njihovo razdelitev, treniranih strokovnjakov, ki so igrali važno vlogo v pripravljani terena za izkrcanje ameriških čet predpreteklo nedeljo zjutraj.

Celo naša namigavanja, kje bomo udarili po osišču so bila profesionalna. Govorili in delovali smo, kakor da nameravamo udariti na Dakar, ako bomo sploh udarili, nakar je padel aktualen udarec na povsem drugem mestu.

Dalje smo neprestano jadikovali o pomanjkanju ladij, dokler so pričeli celo Nemci resno dvomiti, da bi nam bilo mogoče spraviti skupaj pomorsko silo, kakršna je bila na primer ta, ki je pripeljala ameriške čete in vojne potrebnosti v Afriko.

Stalin je neprestano glasno zahteval otvoritev druge fronte na evropskem zapadu, dasi so mu bili natančno znani ameriški in angleški načrti. Njegovo kritiziranje zavezniške pomoči in neprestana zahteva po drugi fronti — vse to je bilo del psihološke vojne, katere namen je bil, — speljati naciste od pravega sledu, kar se je tudi izvrstno posrečilo.

Ob času, ko so se nahajale čete ameriškega generala Eisenhowerja na potu v Afriko, je ameriško časopisje poročalo, da namerava priti general Eisenhower v Washington v svrhu vojnih posvetov. In v Londonu niso imeli angleški cenzorji ničesar proti poročilu, da so se tri angleške bojne ladje nenadoma pojavile v Bengalskem zalivu v Indiji, daci to ni odgovarjalo resnici.

Hitler je bil torej neusmiljeno tepen po svoji lastni

tehniki psihološke vojne. Te vrste vojno je znal voditi včasih samo on, toda mi smo bili dobri učenci ter smo celo prekosili učitelja.

Kako dobro je opravila radio-propaganda med Francozi svoje delo, je razvidno iz rotenja vlade v Vichyju, ki je zaklinjala francosko ljudstvo, naj nikar ne verjame tem vestem. In celo nemško ljudstvo je doznalo prve vesti iz naših radio-oddaj, kajti ko je izšlo berlinsko časopisje, so se ljudje na cestah kar trgli zanj. To se ni v Berlinu še nikoli prej zgodilo, niti ne tedaj, ko je Nemčija pričela vojno.

Predpreteklo nedeljo pa je nemško ljudstvo kar goltalo novice, ki so naznanjale otvoritev druge fronte, to je pošasti, ki krati Nemcem spanje. Na vsak način so nekateri Nemci tvegali svojo glavo ter poslušali ameriško in angleško radio-oddajo, nakar so te vesti sporočili naprej, zato tako trganje za liste, ko so slednji izšli.

R. STACH:

Versko življenje zapadnih afriških plemen

Zapadna Afrika, imenovana juga kot angele varuhe, boli po tudi zapadni Sudan, se razteza od Senegala proti jugu do Konga. Naseljena je po sudanskih črnih in plemenih Bantu, med katerimi se nahajajo razni pri-

seljenci, kakor Arabci, Felahi in Hausi. Najvažnejše plemo je Mandingo, h kateremu pripadajo Bambara, Vei, Susu, Malinke, Wakore, Ašanti in nekaj manjših. Po tipu se približujejo notranje-afriškemu črnemu. Njih noša se razna po tem, kako daleč je prodira evropska kultura: so kraji, kjer hodijo moške in žene popolnoma goli, ponekod imajo privezane okrog pasu samo predpasnike, drugod zopet zavijajo celo telo v nekako tuniko, kakor so jo rabili stari Grki in Rimljani, mestoma pa se oblačijo po evropski modi v najbolj kričečih barvah. Silno bogati so na raznih okraških v nosu, ušesih, ustnicah itd.

Večina prebivalstva je stalno naseljena. Peča se s poljedelstvom, živinorejo in lovom. S nedavno je vladalo po nekaterih krajih ljudstvo. Po tipu se približujejo notranje-afriškemu črnemu. Njih noša se razna po tem, kako daleč je prodira evropska kultura: so kraji, kjer hodijo moške in žene popolnoma goli, ponekod imajo privezane okrog pasu samo predpasnike, drugod zopet zavijajo celo telo v nekako tuniko, kakor so jo rabili stari Grki in Rimljani, mestoma pa se oblačijo po evropski modi v najbolj kričečih barvah. Silno bogati so na raznih okraških v nosu, ušesih, ustnicah itd.

Od ver je najmočnejše zastopan islam, so pa ohranjeni tudi razni prastari običaji, ki jih srečujemo še danes.

Pri plemenu Hausa, ki se prišteva k mohamedanski veri, najdemo svet poln neštetičnih duhov, imenovanih "bori", ki prinašajo po večini samo zlo, kakor bolezn, in za katerih izgon so v rabi razne čarovnije. Črnci tega plemena si domišljajo, da prihajajo "bori" po noči v njihova bivališča in da jih okužijo. Zaradi tega postavljajo stražne figure "amaga" imenovane, ob poti, ki vodi k naselbinam. Če pride tedaj zli duh "bori" do takega znamenja, zbeži in prebivalci so rešeni. Ako imajo petelini globok glas, jim zavijejo vratove, ker mislijo, da kličejo v jutranjem mraku s kikirikanjem bora. Ta vera spominja na nekatere kraje vzhodne Češke in Srbije, kjer mislijo ljudje, da jih čaka nesreča ali smrt, če zapoje o polnoči petelin.

Mohamedanski Hausi mislijo, da brez Alahove volje bori ne morejo priti, vendar pa so mnene, da je uspešneje moliti k zlemu "boru" kakor pa k bogu Alahu.

Istotako se priznava tudi plemu Bambara k islamu, ima pa poleg Alaha tudi angele in "džine" (arabsko demoni), ki živijo kakor ljudje, ki ljudi vodijo in zato tudi molijo črnci k njim. Poleg teh duhov verujejo tudi v zle duhove "boli", ki so se, kakor pripoveduje pravljica, postavili Alahu po robu množico sobogov: krajevni, in so bili za svoj upor obsojeni v večni ogenj. Ti demoni so črni in imajo roge. Da pa človeku ne bi mogli škodovati, jim darujejo kokoši, koze in druge domače živali. Pri tem plemenu se poznajo precejšen vpliv krščanstva.

Džini ne predstavljajo nič drugega kot angele varuhe, boli po hudice. Mnoga plemena verujejo v enega najvišjega Boga, poleg tega pa v množico različno močnih duhov, ki so dobri ali zli in jim pripisujejo razne zmožnosti. Med temi duhovi se nahajajo tudi duše umrlih. Vsa na rava je pri njih oživiljena, duho vi prebivajo v različnih predmetih, v kamnih, drevesih, lesu, nih korih, in podobno, s katerimi pomočjo morejo uganjati različne čarovnije. Ta vera, imenovana "fetišizem" (fetiš je priduho oduhovljen predmet n. pr. kos lesa ali kamen, ki je komu slučajno padel na glavo in ga potem navaja, da prebiva v njem kak dobi ali zli duh, po božje časte), je silno razširjena. Ti fetiši imajo različne moči. So veliki (glavni) fetiši, ki so za vse porabni, drugim pa je dan gotov smoter, služijo do bremu ali zlu, nekateri varujejo človeka pred duhovi, drugi zopet jih vabijo. Taki fetiši so iz kosa blaga; ali s kožo divjačine ovit kamen; iz kosa lesa, na katerem je nalepljeno ptičje perje itd. Velikost fetišev je različna mnogokrat so, silno majhni včasih zopet zelo veliki, kar zavisi od števila ljudi, ki ga imajo v skupni posesti. Fetiš poudinca je običajno majhen. Nosiijo jih tudi okrog vratu, kot amulete (pri nas škapulir). Ti fetiši so nekaj silno dobrega. Vse, kar koli si poželj kdo od njih, izpolni. Če hoče kdo koga telesno kaznovati ali najti tatu, ki ga ne pozna, tedaj pove svojo željo fetišu in ga prosi, da krivca kaznuje. Med prošnjo pa bica fetiša, zabija vanj žebelj in si želi, da bi prizadejal fetiš dotičnemu človeku enake bolečine, da bi ga na isti način kaznoval, kot na primer z boleznijo ali celo s smrtjo — če razbije fetiš. No, zelo udoben način maščevanja. Pri tem človek vsaj ni v nevarnosti, da bi ga nasprotnik pobil.

Fetiše prirejajo in izdajajo čarovniki ali razni čudodelni zdravniki po predpisanih obredih, med zapirigami in čarovniškimi formulami. Samo ob sebi umevno je, da se dajo za to komedije dobro plačati. Nikoli ne pozabijo opomniti, da zavisi moč fetiša od velikosti plačila. V primeru pa, da se kdo pri čarovniku pritoži, češ, da fetiš ne "deluje", tedaj ga slednji lepo podučijo, da s fetišem ni pravilno ravnati, da ga je slabo hraniti, morda celo razžaliti in mu pripo- roči proti plačilu nov fetiš.

Pri plemenih zapadne Afrike srečamo mnogokrat poleg glavnega božanstva celega plemena množico sobogov: krajevni, družinski ali osebnih zaščitnikov (bogovski patroni). Bogovi in duhovi imajo različne oblike, dostikrat izgledajo strašno, ugodabljajo jih po človeku, živali ali po rastlinah. Pri plemenih, ki žive ob jezerih in potokih, imajo zaščitnike, ki jih imenujejo "Kwiri". Njen glavni cilj je, da zasleduje obsedence in ti- ste, ki so osumljeni, da hočejo škodovati plemenu s tujimi fetiši. Glavar te sekte je gozdnar, umod, ker nastopa v javnosti vedno maskiran. Udje te sekte "delajo" samo po noči in se shajajo med solnčnim zat-

radile in kače za duše umrlih, radi česar jih še posebno časte in jim prinašajo žrtve. — Nekatera plemena mislijo, da morejo mnogi bogovi — zaščitniki spreminjati svojo zunanost, obliko, da potem lažje škodujejo sovražnikom. Tako ima plemo Ašanti glavnega boga — zaščitnika "Taudu", o katerem govorijo, da izdaja tajne načrte sovražnikov na ta način, da se da kot deček ujeti in pride kot tak v sovražni tabor, njegova žena pa "Kaaviri" je silno hudobna in debela, smatrajo jo kot boginjo — zaščitnico za krokodile.

Najstrašnejše božanstvo Ašantijev pa je bog "Sasabonum", rdeč hudič, ki stanuje pod zemljo v nekaki votlini, kjer je vse rdeče. Napada potnike, da jih požre, ruje drevesa, stresa zemljo in ruši kočice. (Bog potresa in zlobe).

Za pomirjenje jeznih bogov, ali da pripravijo dobre do tega, da bi človeka še dalje ščitili, jim prinašajo darove: jedi, pijače, žito ali druge poljske sadeže, živali itd. Kipe in fetiše namažejo s svežo živalsko krvjo, oljem ali pa jim nudijo jedi. Pri plemenu "Sho" žrtvujejo žene bogu "Arovu" (bog leta) stare lonce in pohištvene predmete, da jim prinese srečo in da bi jih obvaroval pred boleznijo in bolečinami. Plemena "Dahomov" časte neko kačo kot boga sreče in obstoji med njimi posebna duhovniška kasta, v katero sprejemajo samo dečke, ki so se te kače dotaknili.

Verske obrede in običaje vrše glavarji plemena, ali glavarji družin, mnogokrat pa tudi posebni čarovniki, ki so običajno tudi čudodelni zdravniki (medicini) z ozirom na splošno mnenje, da izvirajo vse bolezni od duhov, kot posledica njihovega maščevanja.

Čarovniki so večkrat zelo pametni ljudje, z dolgoletnimi izkušnjami in opazovanji, in ker prehaja čarovniška umetnost od očeta na sina skozi cela pokolenja, res zdravniško znanje. Posebno dobro poznajo zdravilne moči rastlin in živalskih snovi. Toda to je njihova tajnost, ki jim prinaša ogromne dobičke. In da obdrže te svoje tajnosti lažje skrite, izvajajo svojo zdravniško prakso s vsemi mogočnimi čarovnijami, da preselijo ljudstvo, ki jih časti malone po božje.

Vera v duhove je utrjena na ziranje, da zamore duh preiti tudi v človeka in da ima potem dotični posebno moč nad drugimi ljudmi, da jim na primer prinaša nesrečo, bolezn ali kaj podobnega. Čarovniki in medicini mani te "od duhov obsedene" ljudi zasledujejo, kakor pri nas tatove in morice. Te obsedence postavijo pred božje sodišče, kjer se lahko očistijo in postanejo zopet pošteni ljudje. Proces tega sodišča je silno enostaven: Obsedene mora pred zbranim plemenom izpiti skodelico vrele vode ali strupa. Ne-dolžnost je "dokazana", če mu nista škodovala ne krop, ne strup in če ostane po vsem tem popolnoma zdrav. V primeru pa da zbolji, ga spoznajo krivim in če ni umrl, ga tako dolgo mučijo, da prizna obsedenost, nakar ga sežgo na grmadi.

Pri mnogih plemenih teh afriških krajev obstajajo gotove družbe, takorekoč sekte, ki se točke izključno samo od čarovnikov in medicinov. Tako družbo ima plemo Grebo v Nigeriji, ki je znana pod imenom "Kwiri". Njen glavni cilj je, da zasleduje obsedence in ti- ste, ki so osumljeni, da hočejo škodovati plemenu s tujimi fetiši. Glavar te sekte je gozdnar, umod, ker nastopa v javnosti vedno maskiran. Udje te sekte "delajo" samo po noči in se shajajo med solnčnim zat-

nom in solnčnim vzhodom. V tem času hodijo po vaseh od hiše do hiše in iščejo osumljence. In gorje zapoznelemu izprehajalcu, ki ga zalotijo na samotni stezi. Božja sodba s kropom, strupom ali vrelim oljem mu ne odide.

Toda te družbe imajo še drugačne cilje, kakor na pr. obrnitev gotovih verskih obredov, vodijo vzgojo otrok in celega plemena, in da se morejo udeležiti politično, izkoriščajo čisto vero kot plašč za svoje zločinske početje. Mnoge družbe so isto tako, tako da moremo njihov namen le slutiti. Nekatero so silno stare, kajti njihov obstoj je znan že iz potopisov petnajstega in šestnajstega stoletja.

Plemena ob Sierri Leoni imajo sekte "Poro" za moške in dečke, in od te ločeno sekte "Bundu" za žene in deklice. Udje teh sekt se zbira v gozdu, kjer razmotirajo dogodke in se uče. Sekta se deli v tri kaste (razrede). Najnižja se imenuje "Guira", druga "Binni" in "Misi" za mohamedance, in najvišja "Kajmohun". Podobna razdelitev je tudi pri ženski sekti Bundu.

Sprejem se vrši v dobi od sedmega do dvajsetega leta, pred katerim mora vsakdo prestati večmesečno preizkušnjo. Novo sprejeti dečki dobe pri vstopu ime in na hrbtu znamenje kot znak članstva. Odreči se morajo vsem prijetnim stvarim, smejo po sodelovati pri plesih. Končnoveljavni sprejem dosežejo z nekakim izganjanjem demonov in šele nato uvedejo v sektine tajnosti.

Druga kasta "Binni" je dostopna samo mohamedancem. Hudič te kaste ima prav posebno oblast, kajti on predstavlja v eni osebi moč fetišev in mohamedanske magije (čarovnije). Tej višji sili odgovarja tudi noša. Tisti zavijajo v nekak plašč in rastlinskih vlaken. Na glavi nosijo usnjate čepice, ki segajo preko celega obraza in imajo le dvoje odprtina za oči. Na prsih in hrbtu imajo islamske znake: s čarovniškimi izreki v arabskem jeziku popisane deščice, da nastane pri hoji čudovit, fantastičen šklepet.

Tretja, najvišja kasta "Kajmohun" je dostopna samo poglavarjem plemen, ki izdajajo zapovedi, za kar imajo pri sebi nekaj ministrski svet v malem. Sekta "Bundu" je samo za ženske in se nahaja v najstrožji tajnosti. Zdi se, da je njen smoter pripravljati deklice za družinsko življenje, katere vzgajajo pri nas internati. Za deklice, ki so že zaročene, morajo plačati stroške njih zaročenci. Tudi pri tej sekti se vrši sprejem v gozdu, v to svrhu posebej ograjenem prostoru, kamor ne sme stopiti noben tujec. Deklice vstopajo v sekte, ko izpolnijo osmo leto, morejo pa vstopiti že tudi poročene ženske.

Končnoveljavni sprejem dosežejo deklice šele z nastopom pubertete (zrelosti). Tedaj dobe ime, namažejo jih z glino in oblačijo v sukno. Potem jih po trebuhu tetovirajo. Ob tej priliki se vrši tudi obrezanje spolnega organa. Odrezani kos natknejo na vrvice, katero ji obesimo okrog vratu. Članice se imajo, da se ločijo od navadnih žensk, svojevrstno nošo: o- vešene so s palmovimi listi in medicinskim rogom. Za časa članstva v sekti jim je vsako spolno obhajanje prepovedano, celo tistim, ki so bile pri vstopu v sekte že poročene. Pripadnice sekte prireajo razne prireditve, predvajajo mične pleske, ki jih spremljajo z godbo na instrumentu, ki ga imenujejo "sen-guru" in je narejen iz nekega dobro osušenega, kiju podobnega sadeža. Najboljšim ple-

salkam strežijo stare ženske in jih masirajo s palmovim oljem.

V času predpriprav, takorekoč v dobi novicijata, uče deklice kuhati, šivati, tkati, barvati trakove, spoznavati zdravilna zelišča, plesov in godbe, raznih iger, razlagajo jim spolno življenje in družinske dolžnosti. Učiteljice so starejše ženske, ki se delijo v tri skupine. Najnižja se imenuje "Digba", srednja "Normeh" in najvišja "Loveh". Višja skupina nadzoruje vedno nižjo. Najvišja pripravlja zdravilna sredstva, posebno proti nerodovitnosti obeh spolov. Imata torej neke vrste fakultativen položaj. Članice srednje stopnje "Normeh", ki nosi ime hudiča sekte Bundu, hodijo zavite od glave do pete v črno platno, čez glavo pa imajo poveznjeno posebno masko. Seboj nosijo vedno posamezne, ali v butarico povezane palice za medsebojno sporazumevanje, ker jim je po pravilih sekte prepovedano govoriti. Najnižja skupina "Digba" je razred slug obeh višjih skupin.

Po prestanku novicijata kandidatinje svečano umijejo, nakar se vrši sprejem s slavnostnim plesom in godbo. Deklice, ki so bile v sekti samo zaradi vzgoje, odpeljejo v gozd, kjer jim po starodavnem običaju naredijo iz vlažne zemlje naglavno pokrivalo, ki ga potem odstranijo. Nato sledi umivanje. Zanimajoč priredbo kot plačilo konfir- darila in odpeljejo po končanem obredu deklice v ročenke v svoje domove. Toda deklice morajo spati še tri noči same v koči, ki je v ta namen posebej zgrajena poleg zakonske hiše.

Neka druga sekte so "Jassi", katero morejo vstopiti samo članice sekte "Bundu". Tudi ta je samo za ženske. Glavarica te sekte se imenuje "Manna Beh-ku". Peča se z zdravilstvom, ter se zato poslužuje nekega čudodelnega zdravila, ki ga pripravi na poseben način iz cele vrste zelišč, ki jih variro v fantastično poslikanem domu se- začarajo potom lesenih figur, vzročajo, da ne zdravi samo ljudje, temveč strahu tudi tatove in odvrta nesrečo.

Če potrebuje kdo zdravila, se mora obrniti na kako članico sekte, ki ga pelje, zavitega v belo platno, v sektino svetlobo, kjer se vrši potom kakega fetiša zaprisega. Od tega fetiša zavisi njegovo ozdravljenje. Ako se fetiš nagne, tedaj je rešen, če pa se to ne zgodi, pomoč nemogoča in prosilec mora umreti. Če ne umre sam, radi bolezn, ali od strahu, tedaj mu pomaga sekta umetno na drugi svet.

Pri plemenu "Edo", se nahaja sekta "Ovia", ki je samo za moške. Je tajna in ima za cilj ohranitev človeškega rodu. Ob času suše gredo možje v gozd, kjer se utaborijo, žene pa morajo ostati doma in smejo le ob praznikih obiskati svoje možje v

(Nadaljevanje na 3. strani)

Versko življenje zapadnih afriških plemen

(Nadaljevanje z 2. strani)

laborišču, medtem, ko morejo pri tisti možje kadarkoli se jim zjubi k svojim ženam v vas. Zanimivo je tudi početje tajne sekte "Ekongolo" v Kamerunu, katere smoter pa je neznani. Znano je samo to, da se pojavi ob času, kadar umre kak njen član. Tedaj prepode njeni člani vse kar je živega, ljudi in živali, iz vasi za tako dolgo, dokler ne prejmejo v dar kože. Podobno je tudi pri sekci "Munghi", ki časti istoimenskega boga. Smoter te poslednje je političnega značaja. Od časa do časa skladičejo njeni člani s pomočjo nekega posebnega bobna zborovanje v gozdu, kjer se posvetujejo o političnih zadevah svojega plemena. Kadar se oglasi njihov bobnen, tedaj se morajo vsi nečlani poskriti v svoje koče.

Nemci opisujejo boje v Bosni

Z oklopnimi vozovi proti "banditom"

Kaertner Zeitung od 21. septembra prinaša pod gornjim naslovom članek svojega vojnega poročevalca Kettlina, o borbah nemških čet v Bosni. V nemških uradnih poročilih in tudi v nemškem časopisu in na radiu, je le redko govor o delovanju nemških vojakov, ki v najtežjih okoliščinah zdaj že dolge mesece bijejo težke boje. Po tem uvodu list opisuje težkote teh bojev:

Bataljon, kateremu načeljuje major, se začne pomikati v poročju Une in Save v smeri planine, ki nam je bila odrejena. Oklopnimi vozovi so šli po drugih potih.

Na polju dozoreva žito, koruza rumeni in sedje je zrelo, a nikdo se ne bavi z žetvo. Komunistične tolpe, ki se pojavljajo zdaj tu, zdaj tam, prete s smrtjo in z nasiljem ter preperečujejo dela na polju. Sonce je neobičajno vroče. Teško in trudno vlečejo vojaki orožje in municijo navzgor. Po številnih stelah, ki se vzpenjajo na vrh, lezejo vojaki navzgor in se čudijo, da ni od nikoder nobenega strela.

Se pred par dnevi so že tu, na tem mestu, švigale krogle z vseh strani. Zdaj pa se nič ne premakne. Ali je mogoče, da so partizani zares umaknili, ali samo vabijo bataljon, da bi jim zlezel v zasedo? Steza napravi oster ovinek na desno.

Komaj so prvi vojaki zavili okoli ogla, jih napade hud ogenj z vseh strani. Strojnice zaropatajo in puške začno pokati. Cu-

jemo psovke in odmevov s planin, ki odbija tisoče strelav. Vojaki se hitro skrivajo, in za to uporabljajo vsak kamen in vsako grbo terena. Naši zavzamejo topovi svoje postojanke in dobe povelje, da začno streljati.

A kje so oklopnimi vozovi? se vprašujejo vojaki. Že zdavnaj bi bili morali biti tu. Ročne granate igrajo važno vlogo, a le težko orožje rešuje naš položaj. Kljub temu pa nam krogle ne prestanjo žvižgati nad glavami. Vojaki so vsi besni, ker sovražnika nikjer ni videti.

Naposled vendar zagledamo oklopne vozove. Z zmagovalnim kričjem vojaki: "Tu so naši tanki — oklopnimi vozovi so prišli! Obenem se je bila druga četa povzpela skozi dolino na sosednji vrh, da od tam iz boje napade bandite. Oklopnimi vozovi so se bili zakasnili zaradi slabih potov, a zdaj gredo tudi dalje naprej, ne glede na partizansko streljanje, kajti sovražnik nima nobenega orožja zoper oklopne vozove. Že nekaj trenutkov pozneje začno tanki streljati s svojimi topovi, kar končno le reši naš položaj.

Sovražnik ne odgovarja več in naš bataljon se začne zopet pomikati naprej. Sovražnik se je umaknil iz svojih postojank, ki so bile skrite na izredno spreten način. Kakor vedno, je tudi danes odnesel svoje ranjence in zapustil le kakšne raztrgane čevlje, nogavice in podobno. Nekaj časa je še videti sledove v gozdu, a tudi ti se kmalu izgube.

Pod zaščito oklopnih vozov gre bataljon, vedno pripravljen na nove napade, svojo pot po ozki gozdni stezi. Naenkrat poleti na dobro izgrajeno obrambno postojanko, na katero začne par minut pozneje streljati topništvo. Šele tedaj se pojavi, ka-

THE FRONTLINER

by Bowen Lewis

IRVING WILLIAMS
RED CROSS FIELD DIRECTOR

ON THE EVE OF MANILA'S FALL WILLIAMS TOOK CHARGE OF THE HEROIC EVACUATION OF WOUNDED TROOPS ABOARD THE RED CROSS SHIP MACAN — THEN DIRECTED HIS STAFF IN CARING FOR THE MEN DURING THE PERILOUS VOYAGE TO AUSTRALIA THROUGH THE CHINA SEA AND MACASSAR STRAITS.

NO MATTER WHERE OUR TROOPS GO, FIELD DIRECTORS FOLLOW — AND TODAY ARE SERVING IN MANY PARTS OF THE WORLD.

Vežbanje ranžerjev

Na sliki vidimo treniranje ranžerjev, posebne branže ameriških vojakov, ki so istovetni z angleškimi commandos.

kor iz zemlje ven, šest ali sedem senc, Krogle in granate padajo na trdnjavo in na partizane na begu.

Nekaj sto metrov dalje na letino na nemške tovariše, ki so izginili ob priliki nekega prejšnjega spopada, ko so bili na stražarski službi.

Pod zaščito težkih strojnih pušk in oklopnih vozov, pripravljanih na boj ter pod zaščito topov, začne moštvo dveh čet pehote kopati grobove padlim vojakom. In zopet, kar naenkrat, pretrga tišino streljanje iz pušk. Znova mora topništvo nastopiti, zopet mečemo ročne bombe. Krogle žvižgajo brez prestanka, a sovražnika ni na izpregled. Le topništvo in ročne bombe zadržujejo partizane, da se ne približajo preveč, tako da vsaj pokopljemo svoje mrtve. Nekar nam da major povelje za povratek.

Poročevalec zaključuje, da bataljoni in čete dan na dan izvajajo podobne napade, da bi, pokorni svojemu povelju, osvobodili zemljo partizanske kuge. Malokdo govori o njihovih činih, o njihovi vdanosti in o njihovih žrtvah...

Pod nemško in laško okupacijo

New York Times ima v izdaji z dne 4. novembra sledeče poročilo iz Londona: Nemške oblasti so dale porušiti vas Krašnje v Sloveniji in ustreliti 50 talcev iz vasi št. Jurij. Moško prebivalstvo Krašnje je bilo postreljeno, žene in otroci deportirani in poslopja porušena. V št. Juriju, kjer je bil nemški uradni Kraus ustreljen po gverilcih, je bilo usmrčenih 50 talcev, ostalo prebivalstvo pa deportirano. To so nemške oblasti izvršile iz masševanja, ker je bilo ubitih pet članov nemške obmejne komisije in en nemški upravni uradnik po Nemcih zasedenega dela Slovenije. To poročilo, ki ga je prinesel Exchange Telegraph, je bilo povzeto iz nemških obmejnih listov.

Koncem avgusta so bili v Beogradu ustreljeni, "ker so podpirali generala Dražo Mihajloviča in z njim sodelovali," sledeči Slovenci: Dr. Slavko Savinšek, priznan slovenski pisatelj in pesnik. Bil je inspektor ministrstva financ v Beogradu. Franc Lukman, kapetan jugoslovanske vojske, in Vrabelj, jugoslovanski državni uradnik.

Jugoslovanska vlada v Londonu je 27. oktobra izjavila, da hrvatski patrioti zdaj kontrolirajo že 80 milj dalmatinske obale. Ves ta del ozemlja so očistili zasedbenih čet in njihova situacija je težka le zaradi pomanjkanja hrane. Na svojem umiku so Italijani zažgali dve vasi v bližini Makarske.

Društveni KOLEDAR

- NOVEMBER
21. novembra, sobota. — Društvo Sv. Anne, šte. 4, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. novembra, nedelja. — Slovenski odbor priredi prireditev za Rusko vojno pomoč v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.
22. novembra, nedelja. — Verovškova prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
22. novembra, nedelja. — Prireditev Slovenske sekcije za Ruski vojni relief, v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
26. novembra (Zahvalni dan), četrtek. — Socialistična "Zarja" — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
28. novembra, sobota. — Betsy Ross, A. B. Z. — ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
28. novembra, sobota. — Betsy Ross — Ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
29. novembra, nedelja. — Klub "Oreški" — prireditev v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.
29. novembra, nedelja. — Clevelandka federacija S. N. P. J. — Proslava 15-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

— 1943 —

- JANUARY
1. januarja, petek. — The Macabees Red Jackets. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
2. januarja, sobota. — Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. januarja, sobota. — Glasbena Matica. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
17. januarja, nedelja. — Proslava 30-letnice društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9. S. D. Z. v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
23. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
24. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Ivan Cankar", predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
29. januarja, petek. — Rooseveltov Dance v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. januarja, sobota. — Plesna veselica podružnice št. 3 — S. M. Z. v Slovenskem domu, na Holmes Ave.

DECEMBER

5. decembra, sobota. — Društvo Svobodni Slovenke, št. 2, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
6. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Slovan" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
6. decembra, nedelja. — Zborovanje Slovenskega kongresa v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
12. decembra, sobota. — Vagabond klub — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. decembra, nedelja. — Cankarjeva ustanova — ples v Slovenskem delavskem domu, Waterloo Rd.
13. decembra, nedelja. — Cankarjeva Ustanova, Spominska obletnica smrti Ivana Cankarja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. decembra, nedelja. — Croatian Pioneers CFU. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
19. decembra, sobota. — Društvo "Comrades" No. 566 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
20. decembra, nedelja. — Slovenska šola Slovenskega narodnega doma — Božičnica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
20. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
20. decembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Škrjančki" priredi božičnico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
25. decembra, petek. — Socijalistični klub št. 49 — ples v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.
31. decembra, četrtek. — Pevski zbor "Jadran" — prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. decembra, sobota. — Društvo "Spartans" S. N. P. J. — Plesna prireditev v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. decembra, nedelja. — American Yugoslav Veterans — prireditev v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
31. decembra, četrtek. — Silvestrov večer Slovenskega narodnega doma in Kluba društev Slovenskega narodnega doma v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.

Poveljnika

Na sliki sta poveljnika Panamske kanalske zone, general Frank Andrews in admiral Clifford Van Hook. Omenjena sta naslikana v letalu.

Junak iz Dieppe

Korporal Franklyn Koons, ameriški vojak iz Lowe, ki je bil odlikovan z angleškim odlikovanjem za svoje junaštvo pri napadu na Dieppe.

co v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

20. februarja, sobota. — Društvo "Ložka dolina" — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. februarja, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
28. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — Predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

MARCH

6. marca, sobota. — Blejsko jezero št. 59 S. D. Z. — prireditev v Slovenskem delavskem domu.

Vsi bodo občutili pritisk dohodninskega davka

Domači uslužbenci, poljedelški delavci, uradniški sluge, strojepisni in dolga vrsta drugih ljudi, ki se prej v Zedinjenih državah niso nikdar brigali za davke, bodo prihodnje leto neadoma občutili zboldaj v svojem denarnem žepu, ko bodo stopile v veljavo določbe "dohodninskega davka za leto 1942" podpisanega zadnji teden od predsednika Roosevelta. Pivci, kadilci in popotniki bodo pa že prej začeli plačevati ogromne stroške moderne vojne, ker bodo tozadavne določbe novega davčnega zakona v veljavi že od 1. novembra naprej.

Višina dohodninskega davka, ki začneja z 19 odstotki od prvega dolarja davku podvrženih dohodkov in se vspenja do 85 odstotkov za šest ali sedemdesetvilne dohodke, bo Amerikancem z vso jasnostjo pokazala, da si med vojno in nekaj časa po vojni naši državljani ne bodo mogli napraviti premoženje v dosedanjem smislu te besede.

Oglašajte v ... Enakopravnosti

Mali oglasi

ZENSKÉ
za kvačkanje (crocheting) in šivanje na roke
Zglaste se pri
PLATZNER KNITTING MILLS
2811 Vermont Ave.
Fulton ali Detroit kara

ZENSKÉ
21 do 45
Učenke za obrambno delo
Plača na uro
Vprašajte za Mr. Johnson
TUCKER MACHINE PRODUCTS CO.
15223 Saranac Rd.

WIDGOY'S PHOTO STUDIO
485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Knjigovodkinja
ki ima nekoliko izkušnje, dobi stalno delo z dobro plačo. Poizvede se na 6104 St. Clair Ave.

Išče se
stanovanje s 4 sobami in kopalnico, za tri osebe v družini. Zeli se dobiti v okolici St. Clair Ave., med E. 55 St. in E. 79 St. Kdor ima tako stanovanje v najem, naj pusti naslov v uradu tega lista.

Proda se
pohištvo, 3 komadov za družabno sobo, "breakfast" set in plinski grelec. Zglaste se med 9. uro jutraj in 2. uro popoldne na 1126 E. 61 St., zgoraj, zadaj.

Moški ali ženska
dobi delo v gostilni za točaja, ali točajko. Kogar zanima, naj se zgleda v KOTNIK'S CAFE, 7513 St. Clair Ave.

ISČE SE DELAVCE
Folders — Pressers — Sorters Wrappers
The Ohio Mechanics Laundry
1743 E. 47 St. — HE. 9303

Delo dobijo 2 ženske
Delo dobijo dve ženske za pomagat čistiti urade in dvorane. Delo je za tri ali štiri dni v tednu. — Katera bi želela tako delo sprejeti, naj se zgleda v uradu Slovenskega narodnega doma na 6409 St. Clair Ave.

GROZDJE IN MOŠT
MOŠT — \$25 sod
PRIPELJEMO NA DOM BREZPLACNO
Izvrstno grozdje in mošt
MORRIS COHODAS
Geneva, Ohio
Ako želite podrobnosti pokličite KENMORE 0138; po 7. uri zvečer, pokličite MULBERRY 2965

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

LIBERTY LIMERICKS

"These Bonds," said a milkman in Rye,
"Will win us control of the sky.
And I'm happy to know
That a tenth of my dough
Will help blast the Axis sky-high!"

Skim ten percent off your pay every week — for War Savings Bonds or Stamps. Don't leave it to the other fellow. This is everybody's war!

U. S. Treasury Department

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Te misli Foucheju na dano miru. Od dne do dne postajajo jasnejše in nujnejše. Nobenega truda se ne bo zbal, da jih urešni. In prav zdaj se mu zdi, da je trenutek prišel. Nadaljnje odlašanje bi utegnilo postati nevarno. Jožefina preži samo na priliko, da ga strmoglavijo. Toliko skritih niti je razpredel, da ga mora vsak hip kak nesrečen dogodek pahnuti v nemilost. Cesar misli zapustiti Pariz in odriniti v Pireneje, odkoder hoče, nared za napad, opazovati sršenje gnezdo na Španskem. Tja Jožefina ne sme za njim, kajti če bi se zakonec našla v samotni podeželskega življenja, bi to utegnulo izpodnesti njegove načrte.

Fouche ima le še mesec dni pred seboj. A ta čas se mu zdi dovoljšen, da razjari Napoleona zoper Jožefino in ga pripravi do tega, da odbije njeno spremstvo. Kakor hitro bo pa cesarska dvojica ločena, bo Foucheju lahkota, obračati razne Jožefinine nespametnosti v svojo korist ter dajati v svojih vsakdanjih poročilih cesarju stvarjem še hujše in še bolj napihnjeno lice. Najprej si mora pa zagotoviti pritrdilo Marije Walewske.

Neko dopoldne pride v Housayevo ulico h grofici, ko se ta baš pripravlja, da bi odjezdila v Boulogneski gozd na izprehod. To je edina ljuba navada, ki jo je ohranila iz svojih mladih let na kmetih. Napoleon ji seveda le nerad dovoljuje, da vsak dan jaše na izprehod, kajti ljubosumen je in se boji, da ne bi koga srečala.

Jasno marčevce solnce zlato pesek po drevoredih, mlada trava poganja, popki na drevju se napenjajo. V nežni vredlini sije nad zemljo pomladno nebo. Toplota je že kar prijetna.

Ali mi imate kaj povedati, gospod grof?" vpraša Marija Walewska. — Fouche je pred tednom dni dobil ta naslov.

In ko se zdaj opraviči, rekoč, da pride drugič, ga zadrži, vrže vaje konjarju in prisili ministra, da stopi z njo v enega izmed pritličnih salonov.

"Da, gospa grofica," de Fouche, ko je zločno sedel v blazini, s hrbtom proti svetlobi, "da, govoriti moram z vami, in če sem dopustil, da ste zaradi mene odložili izprehod, mi pač lahko verjamete, da je najin razgovor za vas pereč važen."

"Poslušam vas," reče Marija Walewska, osupla nad tem slovesnim uvodom.

"Dobrota, s katero ste me odlikovali ves čas, odkar, ste na Francoskem, spoštovanje, s katerim me navdaja vaš značaj, in vdanost, ki jo čutim do našega ljubljene vladarja, mi bodo, upam vsaj, olajšale mučno in zaupno odkritje, ki vam ga pri našam. Gre namreč za cesarico: za njene načrte z vami, gospa grofica."

"Za cesarico? Pravite, da ima načrte z menoj?"

Fouche pobeši glavo.

"Mislili ste, da jo boste z udrzanostjo razorožili. Vaše samotno življenje naj bi potolažilo cesaričino nezaupanje in ljubosumnje. Ali ta žena, ki bi se bila, če bi bila pametna, vda la v to, da je Napoleonu le še navzven družica — ta žena vas sovraži, se vas boji in vam je prisegla pogubo..."

"Mene? Le zakaj neki?"

Marija Walewska komaj govori od zavzetosti.

"Pod vplivom svoje hčere Hortenze, kraljice holandske, je Jožefina vsa stvar mirno premislila; zdaj meni, da je našla pravo sredstvo, ki naj odvrne Napoleona od vas."

"In v čem je to sredstvo?"

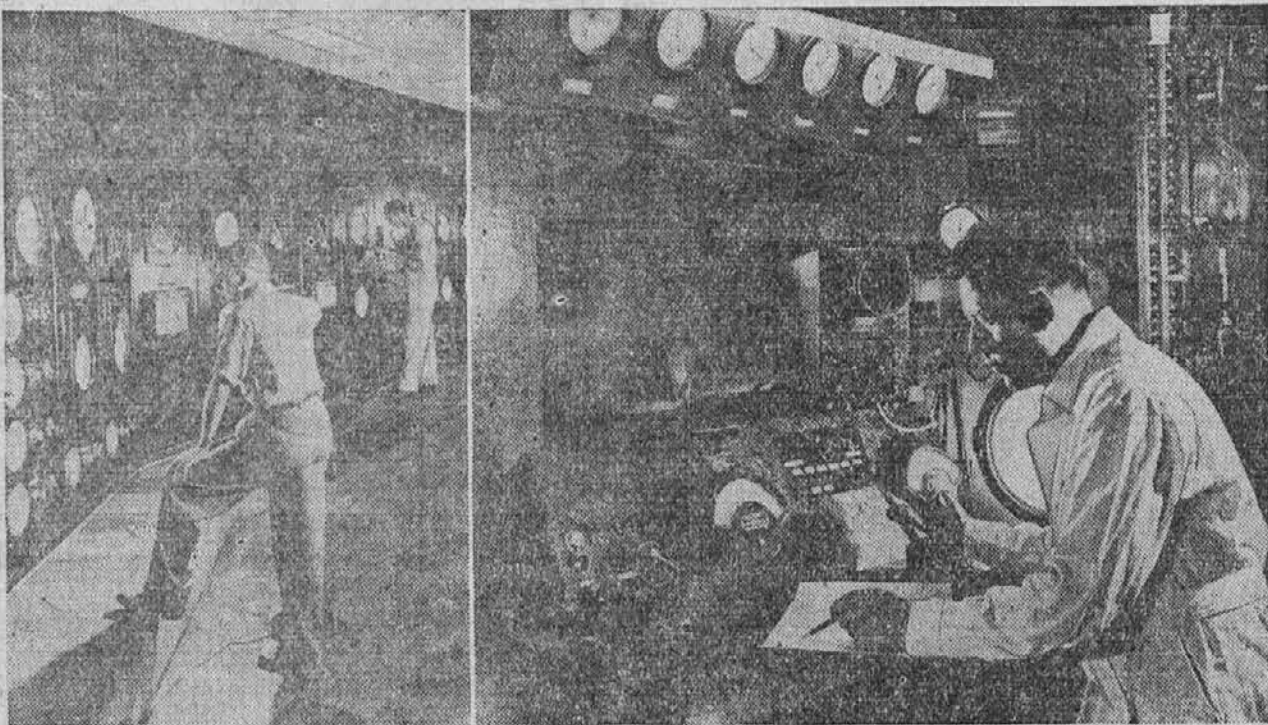
"Spodobni ženski se mora zdeti kaj čudno. A Jožefina. Da si ohrani soproga, ni vedela nič boljšega, kakor da mu priskrbi — razvedrilo. To razvedrilo je našla v osebi male gospodične Guillebeauxove, ki jo je Hortenza naučila in ki so jo povzdignili v bralko, da jo morejo uvajati v rodbinski krog cesarske palače."

Sicer se pa Jožefina ne zateka prvič k takni zvijači, da bi ohranila Napoleona zase. Skrbno je bedela nad njegovim razmerjem z Gazzanijevom. "Ali je mogoče?" vzklikne Marija Walewska bolj ogorčeno kakor prestrašeno. "To je nizkotno!"

Minister se nagne bliže k nji. "Rekel sem vam že, da ne poznate naše dežele. In skoraj poznate naše dežele. In skoraj da se ne motim v mnenju, da ima moj izvrstni prijatelj Talleyrand, ki se dela proti vam tako svetohlinskega, pri tej ogaabni spletki prste vmes..."

A naj bo kakor hoče, nekaj je gotovo: gospodična Guillebeauxova najde zmerom priliko, da se nastavlja Napoleonu. Hortenza, Remusatova, ki je, kakor veste, cesaričina prijateljica, in cesarica sama mu jo kar peha v objem. Zabavna je, mlada, sveža in pripravljena k vsemu, samo da doseže svoj namen. Vse nje-

Preizkuševanje gasolina

Na sliki vidimo priprave v laboratorijih za preizkuševanje najboljšega gasolina, ki ne sme odpovedati letalcem, kadar se slednji nahajajo v silnih višinah.

Vežbanje psov za vojno

Na gornji sliki vidimo troje posnetkov psa in vojaka. Pes je napadel vojaka, ki se mu je skušal ubraniti s samokresom. Na srednji sliki vidimo, kako je pes zgrabil vojaka za roko, v kateri je držal samokres, na tretji pa, kako ga je pes potegnil z ograje.

no nesramno vedenje kar moleduje za gospodarstvo naklonjenosti."

"A kdo je ta ženska? Nikoli še nisem slišala o nji."

"Rad verjamem, da ne, pre malo obučuje z ljudmi. In ljudje bi se premislili, preden bi vam — ravno vam! — kaj povedali o tem. Guillebeauxova ni nič posebnega. Njena mati, slaboglasna Irka, je imela dve hčeri, ki ju je dala naučiti španskih in čeških plesov. Zdaj romata že tri leta iz salona v salon in razkazujeta svoje lepe noge. Starejša se je prilaskala gospe Bacciochijevi, ki ji je potem tudi res dobila moža. Mlajša, naša, da se tako izrazim, je Karolina, ki ni hotela hkratu izgubiti ljubimca in moža, po raznih pustolovščinah z Junotom in Muratom, vrgla iz Elizijjske palače. Hortenza jo je vzela pod svoje okrilje ter jo privedla k cesarici, svoji materi. Takšna stvarca je nared za vse, kar hočejo od nje — po primerni ceni, kakopak."

"Hvala vam za trud, da ste me obvestili. Čislam ga. Ne verjamem pa, da bi se dal cesar zapeljati in ujeti v takšno past. Vi ga gotovo dobro poznate — a tudi jaz ga poznam. In imam v njegovo ljubezen do mene več zaupanja kakor vi."

Fouche vzdihne. "Konec koncev je vendar zgolj mož, naj bo njegovo veleumje še tolikšno. In možki se radi vdajajo čudnim pohlepom. Cesar vas neskončno ljubi, gotovo da. A danes se ni še nikoli pokazal zvestega. Vse osebe, ki jih je kdaj odlikoval, je zmerom kmalu spet zanemaril. To si je sicer lahko založiti. Nobena teh žensk ni imela mika, ki more trajno prikleniti moža, kakršnen je Napoleon. Vendar bi bilo gospostvo te ali one trajnejše, da ni bilo Jožefinega zvičajnega vpliva."

Saj ne zamerite, milostiva, da tako govorim. A vaša lastna blaginja me sili k temu. — Vselej, kadar koli je Jožefina opa-

zila pri soprogi porajanje resničnega čuvstva, je napela vse moči, da je ostalo razmerje same začasno. Ko pa tako dobro pozna Napoleona. Na pamet ga zna, bolj od mene in tudi bolje od vas. Z eno besedo, z eno kretnjo mu zagreni, kar ji ne uga-

ja, in ga stori malodušnega. Vi lahko priklepate cesarja s svojjo mladostjo, z ljubkostjo, z razumom in s tisoč drugimi duhovnimi in telesnimi vrlinami, ki se jih sami ne zavedate. Vendar, ali vse to ni dovolj v primeri s pastmi, ki vam jih nastavlja cesarica?"

Marija Walewska je pazljivo poslušala ministra. Njegove opombe jo boljijo, z žalijo je ne. Napoleon jo je navadil neposrednosti moškega izražanja.

"Gospod grof," mu mirno odgovori, "nobenega vzroka ne vidim, zakaj naj bi bila cesarica tako ogorčena name. Vem, da sem kriva pred njo; tolikanj kriva, kakor ona misli, pa vendarle nisem, zakaj konec koncev ji Napoleona nisem vzela. Že davno ni več njen. Če se mu ni bila vdala jaz, bi si bil najbrže izbral kaj drugega. K Jožefini se ne bi bil vrnil. A konec koncev je njegova soproga in lahko si mislim, da mi ni naklonjena. Ko sem privolila v to, da me predstavijo v Tuilerijah, sem storila napako, in moj trdni namen je, da je nikoli več ne ponovim, ker je nočem še bolj užaliti."

V tem nimate prav, dovolite, da vam rečem."

"Ne, nikoli več ne pojdem na dvor. Tak dvoumen položaj mi je mučen. Predrznost in dobrikanje, karkoli sem tam uganila, mi prav za prav ni šlo do živenga. V zavesti, da ustrezam cesarju, sem vse t o lahko prenesla; nočem pa pomnoževati tega, kar mi očita cesarica, še z novimi krivicami. Ne bom ji kljubovala. Nisem njena sovražnica. Naj me izkuša uničiti, ako hoče. Ne bom ji vračala napada za napad. Ničesar dru-

Ne bo ga težko potrditi v tem čuvstvu. In nekaj bi utegnilo vso stvar zelo pospešiti: če bi vi dobili otroka, bi Jožefina še tisti mah doigrala!"

To pot je Fouche odkril svoje karte. A kako bo Marija Walewska sprejela njegov skrbno premišljen, po načrtu stopnjevani in neomejeno odkriti govor? Ali bo privolila v ponudbo?

Na prvi mah je podoba, kakor da se vobče ne bi menila zanj in bi odgovarjala samo na zadnje besede:

"Če pride do te ločitve, kaj mi more dati takšnega, da nimam že zdaj? Ali bi me potem cesar še bolj ljubil? Morda bi imela cesarica po ločitvi več vpliva nanj kakor danes. Žal bi mu bilo, da jo je izgubil, in kdo ve, morda ne bi bil več tako moj."

To je odgovor ljubeče žene, ki misli samo na ljubezen. Vkljub svoji siceršnji obrzdanosti Fouche ne more premagati razburjenja:

"Mar ste otrok?" vzklikne skoraj togotno. "Kadar bo Jožefina odstranjena, bo prestol prost! Prestol bo vaš! Marija

Walewska bo cesarica Francozov in kraljica Italije!"

Bleda od razburjenja vstane on reče:

"Jaz — cesarica? Na to mislite?"

"Samo na to mislim," odvrne Fouche, ki se je spet pomiril.

Marija sede nazaj. Kakor omamljena je. Ona, ne, ona ni še nikoli pomislila na to. — A tedaj ji položi ženski nagon vprašanje na jezik:

"Čemu bi radi strmoglavili cesarico, sicer izprevidim, vendar — zakaj vam je do tega, da bi prav jaz zavzela njeno mesto?"

(Dalje prihodnjile)

Getting Up Nights Makes Many Feel Old

Do you feel older than you are or suffer from Getting Up Nights, Backache, Nervousness, Leg Pains, Dizziness, Swollen Ankles, Rheumatic Pains, Burning, scanty or frequent passages? If so, remember that your kidneys are vital to your health and that these symptoms may be due to non-organic and non-systemic kidney and bladder troubles—in such cases Cystex (a physician's prescription) usually gives prompt and joyous relief by helping the kidneys flush out everything to gain and nothing to lose in trying Cystex. An iron-clad guarantee wrapped around each package assures a refund of your money on return of empty package unless fully satisfied. Don't take chances on any kidney medicine that is not guaranteed. Don't delay. Get Cystex (dis-tes) from your druggist today. Only 35c. The guarantee helps flush kidneys protects you.

YOU GIRLS WHO SUFFER

Distress From
PERIODIC FEMALE WEAKNESS

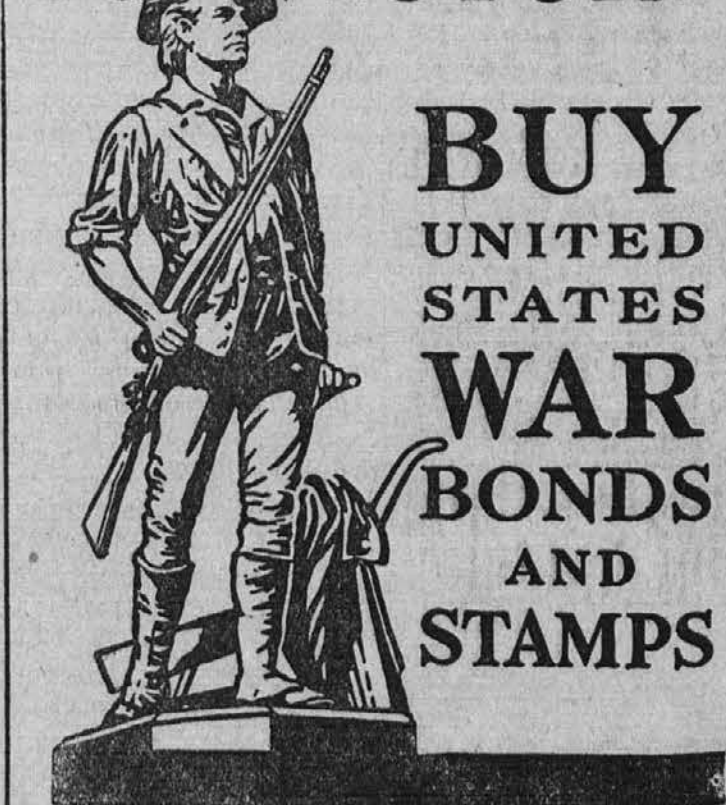
And Want To Build Up
Red Blood!

Take heed if you, like so many women and girls, have all or any one of these symptoms: Do you on such days suffer cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress of "irregularities", periods of the blues—due to functional monthly disturbances? Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Compound TABLETS (with added iron)—made especially for women.

Pinkham's Tablets are famous not only to relieve monthly pain but also accompanying weak, nervous feelings of this nature. This is because of their soothing effect on

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back them up with ships and tanks and guns! But that takes money! Help your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember... just one Bond can't lick the Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps every day!

Bonds cost \$18.75 and up... and they pay you back one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢, and up... soon total the price of a Bond if bought regularly. Help our boys on the fighting fronts wherever they may be! Buy War Savings Bonds as an investment for yourself and your country.

"We're getting places with this war production drive. There's a rudder I painted this morning."